

روایتگری عشق به امام رضا (علیه‌السلام) با زبان نغمه در برنامه کاربردی «ایران صدا»

رضوی، گفت: مامی توانیم در بخش قرآن اپلیکیشن ایران صدا که فایل‌های آموزشی قرآن برای کودکان و بزرگسالان وجود دارد، این فایل‌ها را بارگذاری کنیم. این تهیه‌کننده از همکاری با بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی در زمینه تولید محتوای امام رضایی خبر داد.

قضائیه‌ا‌ر تباط ندارد در مهم شمرده و فرمود: مردم از گرانی فوق‌العاده، رنج می‌برند باید کاری کرد که این گرانی مهار شود، هر چند دستگاه قضایی‌ا‌ر تباط مستقیم با این گرانی ندارد ولی می‌تواند ا‌ر تباط غیرمستقیم داشته باشد.

تقویم شنبه

به مناسبت بیستم شوال
سالروز تبعید غریبانه امام کاظم(ع)
از مدینه به عراق

نور محبوسی که خاموش نشد

زهره هاشمی | هر چند تقویم‌ها را ساخته‌اند تا به ما سال و ماه‌ا‌ر یادآوری کنند تا زمان را از دست ندهیم اما این، همه فایده خط‌کشی سال و ماه نیست. گاه همین خط و نشانه‌ها به ما کمک می‌کند سری به روایت‌های به‌جامانده از حوادث و اشخاص در تاریخ بنزیم. وقایع و اشخاصی که برای ما عبرت‌ها و یادآوری‌هایی با خود دارند. در این میان می‌توان مدعی شد تقویم شیعه برای ما بچه مسلمان‌ها، سراسر ذکر و یادآوری است. به همین دلیل بر آن شدیم در مجموعه نوشته‌هایی، برخی از این یادآوری‌ها و ذکرها را بیاوریم. مناسبت‌های ماه شوال را که مرور می‌کنی، در برخی روزها بیشتر از بقیه ممکن است مکث کنی. یکی از این روزها، سالروز دستگیری امام کاظم(ع) توسط هارون عباسی است. آن‌طور که شنیده‌ایم و می‌دانیم، آغاز امامت ایشان همزمان با دوران استقرار و ثبات خلافت عباسیان است. سلسله‌ای که دارای حکام مستب‌دی بود و به حکومت‌داری همراه با خفقان و تهدید و بگیر و ببند، مشهور بودند. طبیعی است در چنین شرایطی، شخصیتی مانند امام موسی کاظم(ع) روز خوش نداشته باشد. بنا به روایت‌های تاریخی، علت اصلی اسارت و زندانی کردن امام موسی کاظم(ع)، شهرت امام و دسترسی شیعیان به ایشان و توجه بی‌سابقه مردم به آن حضرت است. حضرت موسی بن جعفر(ع) در طول دوران امامتش بارها از طرف خلفای عباسی احضار و زندانی شد. در مورد مدت زندانی بودن امام(ع) گزارش‌های مختلفی وجود دارد که می‌توان گفت مدت آخرین اسارت منتهی به شهادت ایشان چهار تا پنج سال و مجموع اسارت ایشان در دوران زندگیشان، بین ۱۰ تا ۱۲سال است. اگرچه در بسیاری از موارد، امام(ع) در خانه برخی از افراد، محصور و تحت نظر بودند؛ اما در مواردی حکومت عباسی به شکنجه ایشان در زندان‌هایی مخوف و سیاهچال‌ها می‌پرداختند که در زیارت‌نامه حضرت به این موضوع اشاره شده است. بر اساس گزارشی دیگر، هارون گاهی برای تفریح به پشت‌بامی می‌رفت که مشرف به زندان بود. روزی به ربیع گفت این پارچه چیست که هر روز آن را داخل زندان می‌بینم؟ ربیع گفت: پارچه نیست! موسی بن جعفر است که پس از فجر تا هنگام نماز ظهر به سجده می‌رود. هارون گفت: او از راهبان بنی‌هاشم است! ربیع از او پرسید: پس چرا در زندان بر وی سخت‌گیری می‌کنی؟ هارون گفت: چاره‌ای نیست! نخستین بار امام در زمان خلافت مهدی عباسی از مدینه به بغداد تبعید شد که زمان دقیق آن ذکر نشده است. اما دومین بار به وسیله هارون در ۲۰شوال سال ۱۷۹ق در مدینه دستگیر و ۷ ذی‌الحجه در بصره در خانه عیسی بن جعفر زندانی شد. نفوذ معنوی امام کاظم(ع) در دستگاه حاکم به‌حدی بود که کسانی مانند علی بن یقطین وزیر دولت عباسی، از دوستداران حضرت موسی بن جعفر(ع) بودند و به دستورات ایشان عمل می‌کردند. هارون سرانجام در سفری که در سال ۱۷۹ به خانه خدا رفت، از عظمت معنوی امام و احترام خاصی که ایشان در بین مردم داشت بیش از پیش آگاه شد. او پس از بازگشت به مدینه و زیارت مرقد پیامبر(ص) تصمیم گرفت موسی بن جعفر(ع) را دستگیر و زندانی کند. به دستور هارون در زمان انتقال آن حضرت از مدینه به بصره، کجاوه‌هایی در مسیر همراه با کجاوه امام حرکت کردند تا در طول مسیر از راه‌های مختلف مسیر خود را تغییر دهند و به این ترتیب مردم ندانند امام را به کجا و با کدام کجاوه بردند. این سیاست برای مأیوس کردن مردم و بی‌خبری از تبعیدگاه امام(ع) بود، سیاست‌هایی که نشان‌دهنده ترس حاکمان مستبد از نور و عظمت این امام بزرگوار بود؛ ترسی که به شهادت ایشان منجر شد. اما تاریخ گواه معتبری برای شکست استبداد و باقی ماندن نور است.

قدس رضوی می‌توان یک یادکست و یک مستند عالی از برنامه‌های رواق کودک و ظرفیت موجود در آن تهیه کرد. در بازدید از سازمان کتابخانه‌ها ایده تولید یک یادکست و یک مستند از کتب و نسخ موجود در آستان قدس رضوی مطرح شد. سامانی با اشاره به بازدید خود از دارالقرآن حرم مطهر

ایشان در ادامه افزود: آبروی نظام با سلامت حوزه قضایی است و اگر حوزه قضایی سالم باشد، آبروی نظام محفوظ است. ایشان پرداختن به بعضی از مسائل مانند تورم و اجاره‌بهای مسکن که به صورت مستقیم با قوه

آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار رئیس دفتر ویژه قوه قضائیه، ا‌ر تباط میان قوه قضائیه با مردم را مهم دانسته و عنوان کرد: حضور مسئولان و رئیس قوه در میان مردم بسیار مؤثر است و البته مردم باید نتیجه این ملاقات‌ها را هم ببینند.

اگر حوزه قضایی سالم باشد

آبروی نظام محفوظ است

آیت‌الله مکارم شیرازی اظهار کرد: آبروی نظام با سلامت حوزه قضایی است و اگر حوزه قضایی سالم باشد، آبروی نظام محفوظ است.

نیم نگاه

آیت‌الله مکارم شیرازی

گپ وگفتی با خادمان بخش نظ‌ظیف و شست‌وشوی حرم مطهر

سخت اما دوست‌داشتنی

زهرانگنه | تر و تمیز، مرتب و منظم. این نخستین عبارت‌هایی است که با دیدن صحن و س‌رای همیشه زیبای حرم علی بن موسی‌الرضا(ع) به ذهنمان می‌رسد. انضباط و نظافتی که حاصل تلاش شبانه‌روزی و مستمر زحمتکشانی است که چراغ خاموش و بی‌سروصدا جای‌جای این حریم قدسی را می‌شویند و می‌رویند و آماده‌حضور قدم‌های زائران می‌سازند. به بهانه گرامیداشت روز کارگر با تعدادی از نیروهای بخش خدمات نظ‌ظیف و شست‌وشوی حرم مطهر گفت‌وگومی‌کنیم.

■ دومین رتبه جلب رضایت زائر

گفت‌وگورا با غلامرضا تاج، کارشناس مسئول بخش خدمات نظ‌ظیف و شست‌وشوی حرم مطهر آغاز می‌کنیم. تاج در ابتدا شرح وظایف این بخش را این‌گونه توضیح می‌دهد: «وظایف محوله در این بخش شامل شست‌وشوی آب‌نیه بیرونی حرم مطهر شامل صحن‌ها و محیط‌های غیرمسقف (به جز رواق‌ها و روضه منوره)، نظافت همه‌بام‌های حرم مطهر، شست‌وشوی بهشت‌های ثامن، نظافت پارکینگ‌های حرم مطهر، وظیفه نظافت، جمع‌آوری و انتقال غبار (زباله‌های غیرباز یافتی)، امور مربوط به کفپوش‌ها، تأمین و توزیع مهر حرم متناسب با تعداد نمازگزاران، تفکیک مهرهای حرم، تأمین و جمع‌آوری لیوان یک‌بار مصرف و نظافت آبخوری‌ها، رسیدگی به امور کبوتران حرم و امور متفرقه‌ای مانند نظافت دوره‌ای هتل قدس، بیمارستان رضوی، زائرشهر و زائرس‌رای رضوی می‌شود». او در ادامه اضافه می‌کند: «انجام تمامی این

وظایف بر عهده ۵۷۶ نیروی بخش خدمات نظ‌ظیف و شست‌وشوی حرم مطهر است. در این بخش ۴۶۵ نیروی آقا، ۱۰۴ نیروی خانم و هفت نیروی رسمی مشغول به کار هستند. البته تعداد کمی نیرو نیز به عنوان نیروی خدماتی در سقاخانه خدمت می‌کنند». کارشناس مسئول بخش خدمات نظ‌ظیف و شست‌وشوی حرم مطهر رضوی درباره سختی‌هایی که همکارانش حین کار متحمل می‌شوند، می‌گوید: «ما اینجا ما موریت‌های متعددی داریم. خانم و آقا هم فرقی ندارند؛ این حجم کار می‌تواند موجب خستگی بسیاری در نیروها شود. نیروی ما به صورت ۱۲ ساعت کار، ۲۴ ساعت استراحت مشغول است و ممکن است در کل این ۱۲ ساعت فقط یک ساعت برای انجام فرائض، صرف غذا و استراحت وقت داشته باشد. آن‌ها تقریباً ۱۱ ساعت به صورت مداوم و سراپا کار پ‌دی سنگین انجام می‌دهند». او در ادامه توضیحات بیشتری می‌دهد: «به عنوان مثال آماده‌سازی سرویس‌های بهداشتی

■ تلاشی برآمده از جان و دل

محسن مغربی که مسئول یکی از شیفت‌های سه‌گانه خدمات نظ‌ظیف و شست‌وشوی حرم است، عشق و ارادت به امام رثوف را مسبب اصلی همه این اتفاق‌ها می‌داند؛ «ما هر روز در زمان شروع شیفت کاری، ابتدا قرآن تلاوت می‌کنیم و زیارت‌خاصه حضرت(ع) را می‌خوانیم. من هر روز به همکارانم این موضوع را یادآوری می‌کنم که ما متفخر به خدمت در خانه آقا هستیم. باید قدر دان آن‌باشیم چون هرچه داریم از ایشان داریم». داستان شروع به کار خودش هم از یک آرزوی قلبی آغاز می‌شود. مغربی که ۲۰سال پیش و در ۲۱ سالگی در این بخش

مشغول به کار شده، پیش از استخدامش، وقتی به عنوان زائر به حرم مطهر رضوی می‌آمده و نیروهای خدمتی را می‌دید، به‌خودش می‌گفت: «خوش به‌سعادت‌شان. یعنی می‌شود ما هم یک روز لیاقت داشته باشیم و این کار را انجام دهیم». او که حالا خودش جزئی از این مجموعه پرتلاش است، می‌گوید: «اولین چیزی که به چشم می‌آید، نظافت است که رضایت زائر را به همراه دارد. بعضی‌ها فکر می‌کنند این تمیزی همیشه‌گی حرم مطهر به این خاطر است که همه کسانی که به اینجا می‌آیند نظافت را رعایت می‌کنند. اما بیشتر افراد نمی‌دانند این تمیزی همیشه‌گی نتیجه تلاش مستمر و شبانه‌روزی نیروهای خدمات است».

■ بوسه بر شانه برای تشکر

از سال ۸۷ برای کار به حرم مطهر آمده و قب‌لش جاهای زیادی کار کرده، اما به قول خودش اینجا با همه‌جا فرق دارد. از همان ابتدا جزو نیروهای خدمات نظافت بوده و حالا چند سالی است به عنوان پاس‌بخش در این قسمت فعالیت می‌کند. وقتی از راضیه شفیع‌ی درباره برخورد زائران می‌پرسم چیزی جز رضایت به یاد نمی‌آورد؛ «بعضی زائران خیلی لطف دارند. مدام التماس دعا دارند و گاهی شانه ما را به نشانه تشکر می‌بوسند. حتی گاهی شده بعضی‌ها خواستند دست ما را ببوسند». اما اوضاع همیشه گل و بلبل نیست. این کار سختی‌های زیادی هم دارد که به چشم خیلی‌ها نمی‌آید. بعضی از آن‌ها را از زبان راضیه خانم می‌شنویم؛ «کار در این

■ بوسه بر شانه برای تشکر

از سال ۸۷ برای کار به حرم مطهر آمده و قب‌لش جاهای زیادی کار کرده، اما به قول خودش اینجا با همه‌جا فرق دارد. از همان ابتدا جزو نیروهای خدمات نظافت بوده و حالا چند سالی است به عنوان پاس‌بخش در این قسمت فعالیت می‌کند. وقتی از راضیه شفیع‌ی درباره برخورد زائران می‌پرسم چیزی جز رضایت به یاد نمی‌آورد؛ «بعضی زائران خیلی لطف دارند. مدام التماس دعا دارند و گاهی شانه ما را به نشانه تشکر می‌بوسند. حتی گاهی شده بعضی‌ها خواستند دست ما را ببوسند». اما اوضاع همیشه گل و بلبل نیست. این کار سختی‌های زیادی هم دارد که به چشم خیلی‌ها نمی‌آید. بعضی از آن‌ها را از زبان راضیه خانم می‌شنویم؛ «کار در این

قسمت برای خانم‌ها سختی بیشتری دارد، چون هم توان جسمی کمتری دارند و هم در خانه کار می‌کنند. به‌خصوص خانم‌هایی که بچه کوچک دارند، برای کار در شیفت شب به مشکلات زیادی می‌خورند. مورد دیگر هم استفاده مداوم از وسایل شوینده و تأثیرش روی بدن به‌خصوص ریه‌هاست. کارهای سنگین‌تر مانند آینه‌کشی هم مشکلات جسمی دیگری را ایجاد می‌کند که گاهی به عمل جراحی هم می‌کشد. البته این مسائل برای یک خانم باردار دوچندان می‌شود». راضیه خانم می‌گوید سنگینی کار حرم نسبت به خانه بیشتر است؛ «سنگینی و سختی کار اینجا بیشتر است. چون کار خانه برای خودمان است و کار اینجا برای آقا. وقتی مسئولیتی قبول می‌کنیم، باید آن را به بهترین

■ ما در تاریخ اسلام برای پیامبر اکرم(ص) هم با این موضوع رویه‌ر هستیم، درست است؟

روایت هجرت اجباری ابوالرضا (علیه‌السلام) از مدینه به عراق

■ بیستمین روز از ماه شوال بنابر نقل بسیاری از اخبار تاریخی مصادف است با سالروزین واقعه که در سال ۱۷۹ هجری قمری روی داده است. در واقع این هجرت و سفر اجباری از امام کاظم(ع) آغاز شد و برای فرزندان ایشان ادامه یافت. در این باره یغرمایید.
پله، الزام به ترک وطن و سفر اجباری برای خاندان پیامبر از امام کاظم(ع) آغاز و این موضوع برای فرزند برومندشان امام رضا(ع) و نیز ابن‌ها رضا(ع) شامل امام جواد(ع)، امام هادی(ع) و امام عسکری(ع) ادامه یافت، به همین دلیل است که مشاهد مشرقه و حرم‌های مطهر این بزرگواران از مدینه‌النبی فاصله‌زیادی دارد.

■ مطالعه منابع تاریخی درباره دستگیری و تبعید امام موسی کاظم(ع)، مارا با چه علمی مواجه می‌کند؟
در خصوص دستگیری و تبعید امام کاظم(ع) و مقام والای امام، از سوی برخی از نزدیکان و خاندان به‌طور خاص برادرزاده امام کاظم(ع) به نام محمد بن اسماعیل، سبب شد آن‌ها نزد خلیفه‌ا‌ر امام بدگویی کنند و سبب برانگیختگی کینه‌خلیفه شوند. از این رو خلیفه عباسی، امام کاظم(ع) را از مدینه به عراق و به شهر بصره تبعید و به مدت یک‌سال در آنجا زندانی کرد و سپس ایشان را از بصره به بغداد منتقل و در همان شهر به شهادت رساند که حرم مطهر ایشان امروز در کاظمین مطاف بسیاری از عاشقان خاندان عصمت و طهارت(ع) است.

گنهکار ترین مردم در روز قیامت، کسی است که بیشتر از همه در باطل (هرزه‌گویی) فرو رود.

برش

تلاشی برآمده از جان و دل

«ما هر روز در زمان شروع شیفت کاری، ابتدا قرآن تلاوت می‌کنیم و زیارت‌خاصه حضرت(ع) را می‌خوانیم. من هر روز به همکارانم این موضوع را یادآوری می‌کنم که ما متفخر به خدمت در خانه آقا هستیم. باید قدر دان آن‌باشیم چون هرچه داریم از ایشان داریم».